Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
L-serie

2025/1420

18.7.2025

UITVOERINGSVERORDENING (EU) 2025/1420 VAN DE COMMISSIE

van 17 juli 2025

tot vaststelling van regels voor de uitvoering van Verordening (EU) 2024/903 van het Europees Parlement en de Raad, betreffende de oprichting en de exploitatie van testomgevingen voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) 2024/903 van het Europees Parlement en de Raad van 13 maart 2024 tot vaststelling van maatregelen voor een hoog niveau van interoperabiliteit van de overheidssector in de Unie (verordening Interoperabel Europa) ([1]), en met name artikel 12, lid 10,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Bij Verordening (EU) 2024/903 zijn de testomgevingen voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit ingevoerd, als innovatie-ondersteunende maatregel om de ontwikkeling van innovatieve interoperabiliteitsoplossingen en grensoverschrijdende interoperabiliteit van trans-Europese digitale overheidsdiensten te verbeteren.

(2) Om te voldoen aan de specifieke behoeften van overheidsinstanties op het gebied van grensoverschrijdende innovatie en interoperabiliteit, kunnen openbare lichamen of entiteiten van de Unie een testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit oprichten overeenkomstig artikel 11 van Verordening (EU) 2024/903. Testomgevingen voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit zijn forums waar met het oog op regelgeving lessen kunnen worden geleerd op basis van gegevens uit gerichte projecten voor het ontwikkelen, trainen, testen of valideren van innovatieve interoperabiliteitsoplossingen. Voor interoperabiliteitsoplossingen kan deze innovatie betrekking hebben op alle interoperabiliteitslagen (juridisch, organisatorisch, semantisch of technisch), waarbij dit innovatieve element kan worden gezien als iets nieuws is of iets dat significant is verbeterd. Om te kunnen beoordelen of iets nieuw of verbeterd is, moet de context in aanmerking worden genomen: wat in de ene sector of lidstaat innovatief is, kan in een andere al gangbaar zijn. Testomgevingen voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit bieden ruimte voor experimenten met een breed scala aan innovatieve interoperabiliteitsoplossingen die een betere grensoverschrijdende interoperabiliteit van overheidsdiensten kunnen ondersteunen. In een testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit staan, met name in grensoverschrijdend verband, openstaande regelgevingskwesties centraal, die worden besproken met de betrokken toezichthouders, die toezichthouders in verschillende sectoren, op verschillende bestuurlijke niveaus en van verschillende lidstaten kunnen zijn. Wanneer slechts één technisch experiment nodig is, kan dat ook in een andere vorm worden uitgevoerd, bijvoorbeeld in zogenoemde proeftuinen of innovatielabs, en is er geen testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit nodig. Volgens artikel 11, lid 4, van Verordening (EU) 2024/903 zijn testomgevingen voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit in alle gevallen gemeenschappelijke projecten van meerdere entiteiten van de Unie en/of openbare lichamen, die in het kader van een testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit gezamenlijk aan meer rechtszekerheid werken. In die zin worden testomgevingen voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit opgericht door middel van specifieke overeenkomsten tussen de verschillende samenwerkende entiteiten (bijvoorbeeld een memorandum van overeenstemming). De samenwerking binnen een testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit kan voortbouwen op bestaande regelingen voor grensoverschrijdende samenwerking. Daarom kunnen ook entiteiten van de Unie of openbare lichamen die een consortium vormen (bv. een Europees consortium voor digitale infrastructuur of een Europese groepering voor territoriale samenwerking) een testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit oprichten.

(3) Om innovatie te bevorderen, zijn of worden op grond van uiteenlopende wetgevingsinstrumenten van de Unie diverse nationale en Uniebrede testomgevingen voor regelgeving opgericht, waaronder onder meer, maar niet uitsluitend, de testomgeving voor EU-regelgeving inzake blockchain, testomgevingen voor AI-regelgeving op grond van Verordening (EU) 2024/1689 van het Europees Parlement en de Raad ([2]), en de testomgevingen voor nettonulregelgeving ter bevordering van innovatie op het gebied van nettonultechnologie krachtens Verordening (EU) 2024/1735 van het Europees Parlement en de Raad ([3]). Hoewel sommige testomgevingen voor regelgeving sectorgebonden zijn, richten de testomgevingen voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit die

([1]) PB L, 2024/903, 22.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/903/oj.

([2]) Verordening (EU) 2024/1689 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 tot vaststelling van geharmoniseerde regels betreffende artificiële intelligentie en tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 300/2008, (EU) nr. 167/2013, (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 en (EU) 2019/2144, en de Richtlijnen 2014/90/EU, (EU) 2016/797 en (EU) 2020/1828 (verordening artificiële intelligentie) (PB L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

([3]) Verordening (EU) 2024/1735 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 tot vaststelling van een kader van maatregelen ter versterking van het Europese ecosysteem voor de productie van nettonultechnologie en tot wijziging van Verordening (EU) 2018/1724 (PB L, 2024/1735, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj).

op grond van Verordening (EU) 2024/903 worden opgericht zich specifiek op innovatieve oplossingen voor trans-Europese digitale overheidsdiensten. Om de aansluiting bij de doelstellingen van Verordening (EU) 2024/903 te waarborgen, moeten deze testomgevingen voldoen aan specifieke criteria. Op basis van deze criteria kan worden bepaald welke testomgevingen voor regelgeving zullen worden vermeld op het Interoperabel Europa-portaal en zullen worden gemonitord door de overeenkomstig artikel 15 van Verordening (EU) 2024/903 ingestelde Interoperabel Europa-raad. De checklists die zijn opgenomen in de bijlage bij deze verordening, alsmede de richtsnoeren en toelichtingen die de Commissie overeenkomstig artikel 11, lid 3, van Verordening (EU) 2024/903 kan uitvaardigen, ondersteunen openbare lichamen en entiteiten van de Unie bij het beoordelen van de naleving van deze criteria. Zo kan de Commissie zich van haar in artikel 12, lid 9, van Verordening (EU) 2024/903 omschreven taak kwijten en zorgen dat informatie over testomgevingen voor regelgeving beschikbaar is op het Interoperabel Europa-portaal. De controle en de toelating van testomgevingen voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit door de Commissie vormt geen beoordeling van de wettigheid van de activiteiten van de deelnemers binnen die testomgevingen. Alle deelnemers blijven volledig aansprakelijk voor hun activiteiten, zoals bepaald in artikel 12, lid 5, van Verordening (EU) 2024/903. De toezicht- en corrigerende bevoegdheden van bevoegde instanties ten aanzien van deze testomgevingen blijven onverlet, overeenkomstig artikel 12, lid 4, van Verordening (EU) 2024/903.

(4) Testomgevingen voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit kunnen fungeren als forum voor verschillende vormen van samenwerking tussen de coördinatoren van een testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit, de respectieve toezichthouders en andere actoren, reden waarom in de specifieke oprichtingsovereenkomst voor de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit duidelijk moet worden omschreven op welke wijze de coördinatoren van de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit en andere actoren te werk zullen gaan. In de specifieke overeenkomst moet worden aangegeven welke typen andere actoren kunnen toetreden tot de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit en op welk moment gedurende de looptijd van de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit en onder welke voorwaarden. Zo kunnen belemmerende factoren voor de verwezenlijking van de doelstellingen van de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit worden vermeden. In de specifieke oprichtingsovereenkomst voor de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit moet ook worden voorzien in transparantie van de beoogde interactie met actoren die bij het proces moeten worden betrokken krachtens het toepasselijke recht, waaronder artikel 11, lid 1, van Verordening (EU) 2024/903, waarin wordt bepaald dat testomgevingen voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit die de verwerking van persoonsgegevens door openbare lichamen tot gevolg hebben, moeten worden beheerd onder toezicht van de nationale gegevensbeschermingsautoriteiten of de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming. De noodzaak van betrokkenheid van de gegevensbeschermingsautoriteiten hangt af van verschillende factoren, waaronder de complexiteit van de gegevensverwerkingen in het kader van de beoogde projecten in de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit, de desbetreffende categorieën en hoeveelheden gegevens en de met de verwerking verband houdende risico's. Wanneer de testomgevingen voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit de verwerking van persoonsgegevens tot gevolg hebben, moet het beheer van de testomgevingen voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit onder toezicht van gegevensbeschermingsautoriteiten worden gezien als een aanvullende taak van de gegevensbeschermingsautoriteiten, die hun wordt opgedragen krachtens Verordening (EU) 2024/903, en als een voorwaarde voor een goed beheer van de testomgevingen voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit. Bij de toepassing van Uniewetgeving inzake gegevensbescherming op de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de uitvoering van Verordening (EU) 2024/903 moeten gegevensbeschermingsautoriteiten kunnen beschikken over de noodzakelijke middelen voor de uitvoering van hun nieuwe taken. Indien gegevensbeschermingsautoriteiten uit verschillende lidstaten en op EU-niveau bij de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit zijn betrokken, kan de samenwerking van deze autoriteiten ook worden gebaseerd op de regelingen als bedoeld in respectievelijk artikel 61 van Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad ([4]) en de artikelen 61 en 62 van Verordening (EU) 2018/1725 van het Europees Parlement en de Raad ([5]).

(5) Om te waarborgen dat de deelname aan testomgevingen voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit overeenkomstig artikel 12, lid 3, van Verordening (EU) 2024/903 is gebaseerd op een specifiek plan, zouden de coördinatoren van de testomgeving voor regelgeving een of meer geschikte projecten te selecteren en ervoor moeten zorgen dat voor elk van die projecten een specifiek plan wordt opgesteld waarin alle in artikel 12, lid 3, van Verordening (EU) 2024/903 omschreven elementen worden opgenomen. Of het specifieke plan voor de lopende projecten in het kader van de testomgevingen voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit is opgesteld door de coördinatoren van de testomgevingen voor regelgeving of door andere door hen daartoe aangezochte partijen, zal afhangen van de governancestructuur die voor de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit wordt gebruikt. De coördinatoren van de testomgeving voor regelgeving zouden gedurende de gehele looptijd van de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit duidelijk moeten vaststellen op welke wijze de specifieke resultaten zullen bijdragen aan de leerdoelen voor regelgeving van de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit.

([4]) Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) (PB L 119 van 4.5.2016, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

([5]) Verordening (EU) 2018/1725 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de instellingen, organen en instanties van de Unie en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 45/2001 en Besluit nr. 1247/2002/EG (PB L 295 van 21.11.2018, blz. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

(6) Mede om die doelen te verwezenlijken, wordt in artikel 11, lid 3, van Verordening (EU) 2024/903 bepaald dat de Commissie richtsnoeren en toelichtingen kan uitvaardigen. De Commissie zal een speciale interface in het leven roepen voor de verstrekking van informatie over de testomgevingen voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit, waar relevante informatie openbaar wordt gemaakt over de opgerichte testomgevingen voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit en de projecten die in de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit worden uitgevoerd. Om een brede en eerlijke toegang tot testomgevingen voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit te bevorderen, moet op het Interoperabel Europa-portaal overeenkomstig artikel 12, lid 9, van Verordening (EU) 2024/903 informatie over het oprichten van een testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit eenvoudig en gemakkelijk toegankelijk zijn voor potentiële coördinatoren van een testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit. Het Interoperabel Europa-portaal kan daarnaast ondersteuning geven aan netwerkactiviteiten van belanghebbenden die geïnteresseerd zijn in de oprichting van of aansluiting bij een testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit. Het portaal is ook een belangrijk instrument om tot doeltreffende leerresultaten voor regelgeving te komen. Eindverslagen over de in projecten geleerde lessen, de aanverwante regelgevingsinzichten en ook de aanverwante aanbevelingen van de Interoperabel Europa-raad zullen op het portaal worden gepubliceerd.

(7) Om te voldoen aan de specifieke behoeften voor het ontwikkelen, trainen, testen en valideren van innovatieve interoperabiliteitsoplossingen in de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit, kunnen coördinatoren van testomgevingen voor regelgeving ook andere natuurlijke personen of rechtspersonen toelaten, waaronder andere actoren uit de overheidssector of andere entiteiten van de Unie, onderzoeksinstellingen, GovTech-actoren, waaronder kmo's en startende ondernemingen, of actoren uit het innovatie-ecosysteem voor AI, mits zij voldoen aan de criteria van artikel 12, lid 1, van Verordening (EU) 2024/903. Dit doet niets af aan de verantwoordelijkheden van de coördinatoren van de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit, noch aan die van de deelnemers, die de specifieke voorwaarden van de overeenkomst moeten naleven zodra zij toetreden tot een testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit. De deelname van de in artikel 12, lid 1, genoemde GovTech-actoren is bedoeld om de regelgevingsdialoog binnen de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit te verrijken, en daarmee het delen van opgedane ervaringen te vergemakkelijken, en om lessen uit innovatie-experimenten, risico's en optimale werkwijzen op het gebied van normalisering in kaart te brengen. De betrokkenheid van de genoemde andere actoren bij de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit kan ook bijdragen tot de vorming van sectorspecifieke inzichten en tot een betere toegang tot ondersteuning vanuit test- en experimenteerinrichtingen en van de Europese digitale-innovatiehubs. Innovatieve benaderingen voor aanbestedingen kunnen in synergie met testomgevingen voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit werken en deze ondersteunen door tijdige toegang tot hulpbronnen, expertise en technologie voor gecontroleerde experimenten mogelijk te maken. Dit biedt de flexibiliteit die nodig is om innovatieve oplossingen te testen en tegelijkertijd de afstemming op de regelgevingsdoelen in stand te houden.

(8) Om te zorgen dat in alle lopende projecten in de testomgevingen voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit persoonsgegevens worden beschermd, moeten de coördinatoren van testomgevingen voor regelgeving en de andere actoren een duidelijk omschreven aanpak voor de verdere verwerking van persoonsgegevens in de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit, dat wil zeggen de verwerking van persoonsgegevens die in eerste instantie rechtmatig voor andere doeleinden zijn verzameld, ontwikkelen. Deze aanpak moet voldoen aan alle vereisten van Verordening (EU) 2024/903 en aan alle overige verplichtingen uit hoofde van het Unierecht inzake gegevensbescherming. In de specifieke oprichtingsovereenkomst voor de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit moeten, in voorkomend geval, reeds de in artikel 11, lid 4, van Verordening (EU) 2024/903 genoemde elementen worden opgenomen. In deze aanpak moet bijzondere aandacht worden geschonken aan de toepassing van een hiërarchische benadering voor het gebruik van persoonsgegevens, waarmee moet worden gewaarborgd dat uitsluitend gegevens worden verwerkt die noodzakelijk zijn voor de werking van de interoperabiliteitsoplossing die in de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit moet worden ontwikkeld of getest en die werking niet doeltreffend kan worden verkregen door verwerking van geanonimiseerde, synthetische of andere niet-persoonsgebonden gegevens, zoals bepaald in artikel 12, lid 6, punt b), van Verordening (EU) 2024/903. Wanneer de verwerking van persoonsgegevens tot nieuwe afleidingen over betrokkenen kan leiden, moeten coördinatoren van testomgevingen voor regelgeving, evenals de andere actoren die bij de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit betrokken zijn, aantonen dat er een geldige rechtsgrondslag bestaat voor het operationele gebruik van de resultaten van de testomgeving. Deze rechtsgrondslag moet krachtens artikel 12, lid 3, punt g), van Verordening (EU) 2024/903 worden opgenomen in het specifieke plan, en aan alle voorwaarden van artikel 12, lid 6, moet worden voldaan. Zonder deze rechtsgrondslag mogen operationele persoonsgegevens uit de testomgeving niet verder worden verwerkt. Deze beperking voorkomt dat testomgevingen voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit primair worden gebruikt om zonder deugdelijke rechtsgronden gegevens tussen autoriteiten uit te wisselen of te vergelijken.

(9) Een gestructureerde benadering van evaluatie en monitoring is van essentieel belang om een veilige en productieve omgeving voor innovatie te bevorderen en tegelijkertijd binnen de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit de controleerbaarheid en integriteit van de regelgeving te waarborgen. Daartoe moeten coördinatoren van testomgevingen voor regelgeving op grond van artikel 12, lid 8, van Verordening (EU) 2024/903 periodiek verslagen over de voortgang, de resultaten en eventuele uitdagingen indienen bij de Commissie en de Interoperabel Europa-raad. De verslagen moeten ook een evaluatie van gegevenskwaliteitsaspecten omvatten, waaronder de nauwkeurigheid en redelijkheid van beoordelingen, gegevens of gevolgtrekkingen die tijdens de exploitatie van de testomgeving zijn gegenereerd. Deze evaluatie is van het grootste belang voor het waarborgen van de betrouwbaarheid van de resultaten van de testomgeving die operationeel zullen worden gebruikt (bv. voor de

opsporing van fraude, de toekenning van subsidies of de registratie van iemands burgerlijke staat). Experimenten in testomgevingen voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit kunnen ook dienen om te beoordelen in hoeverre de innovatieve interoperabiliteitsoplossingen die in het kader van de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit zijn ontwikkeld, getraind, getest of gevalideerd, duurzaam en energie- en hulpbronnenefficiënt zijn. Om onafgebroken toezicht te waarborgen, moet in de procedure worden voorgeschreven dat er een regeling voor doorlopende gegevensvergaring uit individuele projecten wordt opgesteld die het mogelijk maakt om de voortgang, het risicobeheer en de naleving van de normen van de testomgeving op regelmatige basis te volgen. Door de Commissie verstrekte en op het Interoperabel Europa-portaal beschikbaar gestelde modellen en voorbeelden kunnen in de toekomst worden gebruikt om bij te dragen aan het stroomlijnen van de verslaglegging, zodat het voor alle partijen eenvoudiger wordt om de resultaten van de testomgevingen voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit in te vullen en te begrijpen.

(10) De specifieke overeenkomst voor de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit zal mogelijk moeten worden vernieuwd in geval van substantiële wijzigingen in de oorspronkelijke specifieke overeenkomst. Wijzigingen van de overeenkomst kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op het aantal en de identiteit van de coördinatoren van de testomgeving voor regelgeving, of op een verlenging van de oorspronkelijk overeengekomen termijn voor de verwezenlijking van de doelstellingen van de testomgeving.

(11) Indien de regelgevingsdialoog en de experimenten in de testomgevingen voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit voldoende gegevens over een veilig gebruik van een interoperabiliteitsoplossing hebben opgeleverd, moeten die interoperabiliteitsoplossingen overeenkomstig artikel 4 van Verordening (EU) 2024/903 worden gedeeld via het Interoperabel Europa-portaal, in voorkomend geval onder niet-beperkende licentievoorwaarden, zoals die van de openbare licentie van de Europese Unie (EUPL).

(12) Indien tijdens het ontwikkelen en testen van interoperabiliteitsoplossingen in een testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit significante risico's worden vastgesteld, moeten passende risicobeperkende maatregelen worden genomen en moet bij gebreke daarvan het ontwikkelings- en testproces worden opgeschort. Met de voorgeschreven benadering voor risicobeheer op meerdere niveaus, die de rol van risicobeheerders en het toezicht door de coördinatoren van een testomgeving voor regelgeving en de bevoegde instanties in evenwicht houdt, moet een veilige omgeving voor het testen, trainen, ontwikkelen of valideren van interoperabiliteitsoplossingen in de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit worden gewaarborgd. De coördinatoren van testomgevingen voor regelgeving moeten beslissen over het risicobeheersingsproces, de communicatie tussen bevoegde instanties en risicobeheerders beheren en ervoor zorgen dat elk project binnen de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit in overeenstemming is met het vastgestelde risicobeheerplan. Het risicobeheer moet voortbouwen op andere toepasselijke procedures voor risicobeheer, bijvoorbeeld op het gebied van cyberbeveiliging of de bescherming van persoonsgegevens, en moet de volledige naleving daarvan waarborgen. In de toekomst zullen richtsnoeren en toelichtingen over het Interoperabel Europa-portaal coördinatoren van testomgevingen voor regelgeving kunnen ondersteunen bij het vinden van een passende opzet.

(13) De Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming is overeenkomstig artikel 42, lid 1, van Verordening (EU) 2018/1725 geraadpleegd en heeft op 25 maart 2025 een advies uitgebracht.

(14) De in deze verordening vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het bij artikel 22, lid 1, van Verordening (EU) 2024/903 ingestelde comité,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

Definities

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

1) "project": een specifieke verzameling activiteiten die is gericht op het ontwikkelen, trainen, testen en valideren van innovatieve interoperabiliteitsoplossingen en die in de gecontroleerde omgeving van een testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit worden uitgevoerd volgens een specifiek plan en met betrokkenheid van deelnemers, zoals bedoeld in artikel 12, lid 3, van Verordening (EU) 2024/903;

2) "coördinatoren van een testomgeving voor regelgeving": entiteiten van de Unie of openbare lichamen die gezamenlijk een testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit oprichten en beheren, met inbegrip van het uitoefenen van toezicht op de opzet ervan, het coördineren van de deelname, het bewaken van de voortgang, het uitbrengen van verslag over de activiteiten en de beëindiging van de testomgeving;

3) “specifieke overeenkomst”: een formeel instrument tussen ten minste drie entiteiten van de Unie of openbare lichamen waarin de voorwaarden, rollen, verantwoordelijkheden en werkmethoden voor de oprichting, de governance en de exploitatie van een testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit worden geregeld;

4) “toezichthouder”: regelgevende organen of instanties die zijn belast met het toezicht op en de handhaving van de naleving binnen specifieke sectoren op Unie-, lidstaat-, regionaal, of lokaal niveau die relevant zijn voor de projecten in een testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit;

5) “specifiek plan”: een specifiek plan als bedoeld in artikel 12, lid 3, van Verordening (EU) 2024/903 voor het ontwikkelen, trainen, testen en valideren van innovatieve interoperabiliteitsoplossingen in een testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit.

HOOFDSTUK II

OPRICHTING VAN EEN TESTOMGEVING VOOR REGELGEVING OP HET GEBIED VAN INTEROPERABILITEIT

Artikel 2

Algemene bepalingen

1. Een testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit wordt opgericht door middel van een specifieke overeenkomst tussen ten minste drie entiteiten van de Unie of openbare lichamen. Juridische entiteiten die een consortium vormen, kunnen een testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit oprichten, mits daar ten minste drie entiteiten van de Unie of openbare lichamen deel van uitmaken en het consortium voldoet aan de voorwaarden van deze verordening.

2. Alvorens de specifieke overeenkomst te formaliseren, waarborgen de entiteiten van de Unie of de openbare lichamen die de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit oprichten dat:

a) de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit voldoet aan de criteria die worden vermeld in artikel 3 en nader zijn uitgewerkt in de checklist die is opgenomen in de bijlage bij deze verordening;

b) de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit is aangemeld bij de Commissie en, in voorkomend geval, door de Commissie is toegelaten overeenkomstig artikel 11, lid 4, van Verordening (EU) 2024/903 en artikel 5 van deze verordening.

3. Een testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit wordt opgericht voor een initiële duur van ten hoogste drie jaar. De looptijd van een testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit kan worden verlengd volgens de procedure van artikel 7. De deelname aan de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit moet aanvangen en eindigen binnen de looptijd van de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit en mag de in artikel 12, lid 2, van Verordening (EU) 2024/903 vastgestelde maximale termijn voor deelname aan een testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit niet overschrijden.

Artikel 3

Criteria voor de oprichting van testomgevingen voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit

1. Elk openbaar lichaam of elke entiteit van de Unie kan onder de voorwaarden van deze verordening deelnemen aan de oprichting van een testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit.

2. Een testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit moet worden opgericht om bij te dragen tot de verwezenlijking van de in artikel 11, lid 2, van Verordening (EU) 2024/903 omschreven doelstellingen.

3. Alvorens een nieuwe testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit op te richten, onderzoeken entiteiten van de Unie of openbare lichamen de mogelijkheid om zich aan te sluiten bij een bestaande testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit met hetzelfde werkterrein, of om een verbinding aan te gaan met bestaande testomgevingen voor regelgeving met een overlappend werkterrein.

4. De coördinatoren van een testomgeving voor regelgeving sluiten een specifieke overeenkomst voor de oprichting van een testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit, waarin ten minste het volgende wordt opgenomen:

a) een omschrijving van de doelstelling, het werkterrein en de te verwachten resultaten van de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit, met name van de wijze waarop de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit daadwerkelijk zal bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen van artikel 11, lid 2, van Verordening (EU) 2024/903, de innovatieve interoperabiliteitsoplossingen die in de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit kunnen worden ontwikkeld, getraind, getest of gevalideerd, en de openstaande regelgevingskwesties waaraan in de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit zal worden gewerkt, alsmede de verwachte duur ervan;

b) een governanceplan waarin wordt omschreven op welke wijze de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit zal functioneren, onder meer ten aanzien van het beheer van projecten in de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit, met duidelijke en transparante regelingen voor de samenwerking tussen de deelnemers, regelgevingsinstanties en andere actoren die bij de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit zijn betrokken, alsmede een omschrijving van de rollen en verantwoordelijkheden van de deelnemers die tot de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit toetreden of deze verlaten; coördinatoren van een testomgeving voor regelgeving kunnen in onderling overleg de verdeling van taken als bedoeld in artikel 9 van deze verordening vaststellen;

c) een omschrijving van een mechanisme voor risicobeheer om risico's te bewaken, te monitoren en te beperken, waarmee de eerbiediging van grondrechten, de naleving van gezondheids- en veiligheidsnormen en de bescherming van persoonsgegevens worden gewaarborgd, ondersteund door duidelijke beleidslijnen en procedures voor mogelijke inbreuken op deze grondrechten en gezondheids- en veiligheidsnormen en op de bescherming van persoonsgegevens;

d) een omschrijving van een kader voor evaluatie en verslaglegging in de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit en de lopende projecten binnen de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit, dat voorziet in regelingen voor het monitoren van de voortgang, het aanpakken van problemen en het documenteren van geleerde lessen en mogelijke follow-up, en dat de afstemming op regelgevingsdoelstellingen waarborgt;

e) indien het voornemen bestaat om bij de projecten in de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit persoonsgegevens te verwerken, de informatie als bedoeld in artikel 11, lid 4, van Verordening (EU) 2024/903.

5. De coördinatoren van een testomgeving voor regelgeving starten in overleg ten minste één project onder de voorwaarden van de specifieke overeenkomst en van hoofdstuk III van deze verordening door een ontwerp van een specifiek plan op te stellen.

Artikel 4

Centraal contactpunt

De coördinatoren van een testomgeving voor regelgeving benoemen uit hun midden een centraal contactpunt voor de communicatie met de Commissie voor de gehele looptijd van de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit.

Artikel 5

Aanmelding en toelating van een testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit

1. Indien entiteiten van de Unie of openbare lichamen een testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit willen oprichten, doen zij daartoe een gezamenlijk verzoek via het Interoperabel Europa-portaal.

2. Het gezamenlijke verzoek omvat alle informatie die de Commissie nodig heeft om te beoordelen of verzoeken die uitsluitend van openbare lichamen afkomstig zijn, voldoen aan de criteria van artikel 3 van deze verordening.

3. De Commissie stelt het centrale contactpunt in kennis van haar besluit op het in lid 1 bedoelde verzoek. In geval van een afwijzend besluit kunnen de coördinatoren van de testomgeving voor regelgeving binnen dertig dagen na ontvangst van het besluit van de Commissie een met redenen omkleed herzieningsverzoek indienen. De Commissie behandelt het herzieningsverzoek binnen dertig dagen en stelt het centrale contactpunt in kennis van haar besluit op dat herzieningsverzoek.

4. De in de specifieke overeenkomst vastgestelde aanvangsdatum van een testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit ligt niet vóór de ontvangst van de in lid 3 bedoelde kennisgeving.

Artikel 6

Transparantie

1. De Commissie opent op het Interoperabel Europa-portaal een speciale centrale interface voor de verstrekking en uitwisseling van informatie over testomgevingen voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit, waaronder:

a) algemene informatie en richtsnoeren voor entiteiten van de Unie en openbare lichamen die de oprichting van een testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit overwegen, met hulpmiddelen die geïnteresseerde belanghebbenden ondersteunen bij de uitwisseling van informatie, verzoeken en optimale werkwijzen;

b) speciale informatie over elke opgerichte testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit, waaronder subsidiabiliteits- en selectiecriteria voor deelname aan de testomgevingen voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit en informatie over lopende en afgesloten projecten in de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit.

2. Het centrale contactpunt verzamelt ten minste tien dagen voor aanvang van de werkzaamheden van de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit eventueel ontbrekende in lid 1, punt b), vermelde informatie en deelt deze met de Commissie. Het centrale contactpunt draagt zorg voor de geregelde actualisering van de informatie over projecten binnen de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit.

Artikel 7

Verlenging van de looptijd van de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit

1. Coördinatoren van een testomgeving voor regelgeving kunnen onder de volgende voorwaarden besluiten de looptijd van de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit te verlengen:

a) De doelstellingen van de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit zijn nog niet verwezenlijkt.

b) De testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit is niet afgesloten overeenkomstig artikel 8.

2. Indien de coördinatoren van een testomgeving voor regelgeving besluiten de looptijd van de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit te verlengen, volgen zij de procedure van artikel 5.

3. Indien de coördinatoren van een testomgeving voor regelgeving in de in artikel 2, lid 1, bedoelde specifieke overeenkomst onder meer het aantal en de identiteit van de coördinatoren van de testomgeving voor regelgeving wezenlijk wensen te wijzigen, of de aanvankelijk overeengekomen termijn voor verwezenlijking van de doelstellingen van de testomgeving wensen te verlengen, leiden zij de in lid 2 omschreven procedure voor verlenging in.

Artikel 8

Afsluiting van een testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit

1. De coördinatoren van een testomgeving voor regelgeving sluiten de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit af in een van de volgende gevallen:

a) De doelstellingen van de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit zijn verwezenlijkt.

b) De in artikel 2, lid 3, vastgestelde einddatum van de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit is bereikt en de coördinatoren van de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit zijn niet tot overeenstemming gekomen over verlenging van de looptijd van de testomgeving.

c) De Commissie heeft geen toestemming verleend voor verlenging op grond van artikel 7.

d) De voor voortzetting van de werkzaamheden van de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit benodigde financiële middelen zijn niet beschikbaar.

2. Bij afsluiting van de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit waarborgen de coördinatoren van de testomgeving voor regelgeving dat alle projecten binnen de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit naar behoren worden beëindigd overeenkomstig artikel 15.

3. De coördinatoren van een testomgeving voor regelgeving dienen het in artikel 12, lid 8, van Verordening (EU) 2024/903 bedoelde eindverslag in binnen drie maanden na de afsluiting van de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit.

HOOFDSTUK III

EXPLOITATIE VAN TESTOMGEVINGEN VOOR REGELGEVING OP HET GEBIED VAN INTEROPERABILITEIT

Artikel 9

Algemene rechten en verplichtingen van coördinatoren van een testomgeving voor regelgeving

1. De coördinatoren van een testomgeving voor regelgeving beheren de activiteiten in de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit en de bijbehorende projecten gedurende de looptijd van de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit.

2. De coördinatoren van een testomgeving voor regelgeving zijn bepaald verantwoordelijk voor het volgende:

a) het uitnodigen van toezichthouders voor de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit;

b) het aansturen van de regelgevingsdialoog met de betrokken toezichthouders over het opzetten van de projecten en de uit projecten geleerde lessen;

c) het nemen van besluiten over het aantal opeenvolgend of gelijktijdig lopende projecten gedurende de looptijd van de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit;

d) het publiceren van oproepen tot deelname aan de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit op het Interoperabel Europa-portaal, en het toelaten van deelnemers tot de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit overeenkomstig artikel 10;

e) het selecteren van projecten voor de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit, en het verifiëren of elk project binnen het werkterrein van de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit valt, met bijzondere aandacht voor de volgende aspecten:

— ondersteunen van de grensoverschrijdende interoperabiliteit van trans-Europese digitale overheidsdiensten waarbij deelnemers uit ten minste twee verschillende lidstaten of ten minste één openbaar lichaam en één entiteit van de Unie betrokken zijn;

— bijdragen aan de ontwikkeling, het testen en het valideren van een innovatieve interoperabiliteitsoplossing, en

— in kaart brengen van de specifieke regelgevingsproblematiek waarvoor een oplossing moet worden gevonden en van de richtsnoeren die worden verwacht van de autoriteiten die toezicht op de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit houden;

f) het waarborgen van deelname op basis van een specifiek plan;

g) het bepalen van een tijdslimiet voor deelname aan een project;

h) het nemen van besluiten over de verlenging van een project zoals bedoeld in artikel 12, lid 2, van Verordening (EU) 2024/903;

i) het beëindigen van een project overeenkomstig artikel 15;

j) het waarborgen van periodieke en definitieve verslaglegging aan de Commissie en de Interoperabel Europa-raad;

k) het opzetten van een kader voor risicobeheer overeenkomstig artikel 12.

3. Indien in het kader van projecten binnen de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit persoonsgegevens moeten worden verwerkt, treffen de coördinatoren van een testomgeving voor regelgeving overeenkomstig artikel 11, lid 1, van Verordening (EU) 2024/903 alle maatregelen die nodig zijn om de bevoegde gegevensbeschermingsautoriteiten in staat te stellen hun toezichthoudende taken op doeltreffende wijze uit te oefenen.

Artikel 10

Toelating van deelnemers en andere actoren

1. De coördinatoren van een testomgeving voor regelgeving publiceren op het Interoperabel Europa-portaal informatie over de subsidiabiliteits- en selectiecriteria voor deelname aan de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit. Tot die criteria behoren de verstrekking van informatie over de mogelijkheid voor GovTech-actoren, waaronder nationale of Europese normalisatie-instellingen, aangemelde instanties, onderzoeks- en experimenteerlaboratoria, innovatiehubs en ondernemingen die innovatieve interoperabiliteitsoplossingen willen testen, met name kleine en middelgrote ondernemingen en startende ondernemingen, om overeenkomstig artikel 12, lid 1, van Verordening (EU) 2024/903 bij de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit te worden betrokkenen.

2. De coördinatoren van een testomgeving voor regelgeving beslissen over verzoeken van andere entiteiten van de Unie, openbare lichamen of GovTech-actoren die zich als deelnemers of andere actoren bij de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit willen aansluiten, op grond van de regels voor de desbetreffende testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit die overeenkomstig lid 1 op het Interoperabel Europa-portaal zijn gepubliceerd.

3. De deelnemers of andere actoren dienen bij de coördinatoren van de testomgeving voor regelgeving een verklaring in waarin zij toezeggen hun verplichtingen te aanvaarden en verklaren dat zij voldoen aan de financiële, organisatorische, personele en andere voorwaarden die in dat verband relevant zijn.

Artikel 11

Algemene rechten en verplichtingen van deelnemers

1. Deelnemers die overeenkomstig artikel 10 tot een testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit zijn toegelaten, hebben de volgende verplichtingen:

a) om bij te dragen aan het specifieke plan;

b) om overeenkomstig artikel 12, lid 5, van Verordening (EU) 2024/903 volledige verantwoordelijkheid te aanvaarden voor het ontwikkelen, trainen, testen en valideren van de interoperabiliteitsoplossing;

c) om te waarborgen dat de binnen de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit geteste interoperabiliteitsoplossingen voldoen aan alle wettelijke vereisten en dat voor die oplossingen door bevoegde instanties de noodzakelijke vergunningen of goedkeuringen zijn afgegeven voordat zij de projecten opstarten, of dat de bevoegde instanties betrokken zijn bij de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit;

d) om te waarborgen, indien binnen een testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit persoonsgegevens worden verwerkt, dat die verwerking volledig in overeenstemming is met de toepasselijke wetgeving inzake gegevensbescherming, en om overeenstemming te bereiken met de desbetreffende gegevensbeschermingsautoriteiten als bedoeld in artikel 12, lid 1, van Verordening (EU) 2024/903 over hun verwachte betrokkenheid bij de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit en de projecten ervan;

e) om het kader voor risicobeheer zoals omschreven in artikel 12 te onderschrijven;

f) om overeenkomstig artikel 13 regelmatig verslag uit te brengen over lessen die zijn geleerd in de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit;

g) om te waarborgen dat persoonsgegevens bij projecten rechtmatig worden verwerkt overeenkomstig artikel 15, lid 3.

2. Deelnemers kunnen de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit verlaten onder de voorwaarden van artikel 14.

Artikel 12

Risicobeheer

1. De coördinatoren van een testomgeving voor regelgeving stellen voor de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit het in artikel 12, lid 3, punt d), van Verordening (EU) 2024/903 bedoelde mechanisme voor risicobeheer op. De coördinatoren van een testomgeving voor regelgeving formuleren, implementeren en monitoren overkoepelende doelstellingen voor risicobeheer voor de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit, waaronder specifieke risicobeheernormen die van toepassing zijn op alle projecten binnen de testomgeving, met inachtneming van bindende vereisten op het gebied van risicobeheer krachtens ander toepasselijk recht. De coördinatoren van een testomgeving voor regelgeving zorgen voor doeltreffende communicatie over risicobeheer tussen deelnemers, bevoegde instanties en andere belanghebbenden.

2. De coördinatoren van een testomgeving voor regelgeving ontwikkelen een specifiek risicobeheerplan voor elk project dat onder het in lid 1 bedoelde mechanisme voor risicobeheer valt.

3. De coördinatoren van een testomgeving voor regelgeving benoemen voor elk project uit hun midden een risicobeheerder. De risicobeheerder waarborgt dat het project in overeenstemming is met het in lid 2 van dit artikel bedoelde specifieke risicobeheerplan. Indien risico's worden geconstateerd, draagt de risicobeheerder er zorg voor dat passende risicobeperkende maatregelen worden genomen.

4. Indien passende risicobeperkende maatregelen niet haalbaar zijn, kan de risicobeheerder een project of de betrokkenheid van een deelnemer binnen de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit opschorten als onmiddellijke veiligheidsmaatregel. De risicobeheerder stelt de coördinatoren van de testomgeving voor regelgeving en de betrokken instanties daarvan onverwijld in kennis. Het centrale contactpunt meldt deze tijdelijke opschorting aan de Commissie.

5. De risicobeheerder bewaart gegevens van risicobeheeractiviteiten voor de respectieve projecten en houdt deze gegevens beschikbaar voor evaluatie door alle coördinatoren van de testomgeving voor regelgeving en de Commissie.

Artikel 13

Rapportageverplichtingen

1. De coördinatoren van een testomgeving voor regelgeving stellen een mechanisme voor periodieke rapportage in dat in ieder geval de in artikel 12, lid 8, van Verordening (EU) 2024/903 vermelde onderwerpen omvat. Indien bij projecten persoonsgegevens worden verwerkt, omvat de rapportage ook cijfers waarmee wordt beoordeeld in hoeverre de innovatieve interoperabiliteitsoplossing doeltreffend is bij het kwalificeren van persoonsgegevens, naast cijfers over de nauwkeurigheid en de redelijkheid van de output en over de bruikbaarheid van de door de oplossing geproduceerde resultaten voor de desbetreffende instanties.

2. Om te waarborgen dat de voortgang wordt bewaakt, risico's worden beheerd en de doelstellingen van de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit en de wettelijke vereisten worden nageleefd, worden in het kader van het mechanisme op doorlopende basis gegevens uit alle projecten verzameld. Het mechanisme omvat ook verslaglegging over lessen die zijn geleerd uit de dialoog met de toezichthouders.

3. De coördinatoren van een testomgeving voor regelgeving dienen de periodieke verslagen na de oprichtingsdatum van de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit overeenkomstig artikel 12, lid 8, van Verordening (EU) 2024/903 ten minste eenmaal per half jaar in bij de Commissie en de Interoperabel Europa-raad.

4. Alle verslagen worden gepubliceerd op het Interoperabel Europa-portaal. In de verslagen wordt geen vertrouwelijke informatie opgenomen.

Artikel 14

Vertrek van deelnemers

1. Indien een deelnemer de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit overeenkomstig artikel 15 wenst te verlaten vóór de beëindiging van het project waarbij de deelnemer is betrokken, of vóór beëindiging van de in het specifieke plan toegewezen taken, zendt de deelnemer de coördinatoren van de testomgeving voor regelgeving en de Commissie een uitvoerige toelichting op de redenen voor het vertrek.

2. Deelnemers die een testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit verlaten, hebben de volgende verplichtingen:

a) zij voldoen aan de nog openstaande vereisten in verband met monitoring van en verslaglegging over hun activiteiten;

b) zij waarborgen dat de verzamelde gegevens en de interoperabiliteitsoplossingen die gedurende de looptijd van de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit zijn ontwikkeld, worden beheerd overeenkomstig de toepasselijke wetgeving en de door de coördinatoren van de testomgeving vastgestelde voorwaarden voor toelating tot de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit, en

c) zij treffen alle noodzakelijke maatregelen ter beperking van de mogelijke risico's voor het welslagen van het project in de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit en voor openbare diensten en de verrichting daarvan die voortvloeien uit het vertrek uit de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit en uit de specifieke projecten in die testomgeving.

3. Bij vertrek van een deelnemer uit een testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit toetsen de coördinatoren van de testomgeving voor regelgeving de noodzakelijke maatregelen aan de verplichtingen van artikel 9.

Artikel 15

Beëindiging van een project

1. De coördinatoren van een testomgeving voor regelgeving beëindigen een project in de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit in elk van de volgende gevallen:

a) Het project heeft de doelstellingen verwezenlijkt voordat de maximale aanvankelijke looptijd is verstreken.

b) De bij de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit betrokken toezichthouders of andere bevoegde instanties hebben om beëindiging van het project verzocht en een andere oplossing is niet mogelijk.

c) De voor voortzetting van de activiteiten benodigde financiële middelen zijn niet beschikbaar.

d) Het werkterrein en de deelname van het project zoals omschreven in het specifieke plan voldoen niet langer aan de minimumcriteria en een andere oplossing is niet mogelijk.

2. Indien de coördinatoren van een testomgeving voor regelgeving voornemens zijn een project vóór de aanvankelijk beoogde einddatum te beëindigen, stellen de coördinatoren van de testomgeving voor regelgeving alle deelnemers daarvan tijdig in kennis.

3. Persoonsgegevens die bij wijze van uitzondering zijn verwerkt om de doelstellingen van een project te verwezenlijken, mogen buiten de projecten niet als operationele gegevens worden gebruikt, tenzij er een deugdelijke rechtsgrondslag voor de wijziging van het verwerkingsdoel bestaat.

4. De coördinatoren van een testomgeving voor regelgeving moeten binnen drie maanden na beëindiging van de projecten:

a) op het Interoperabel Europa-portaal of op/in een met het Interoperabel Europa-portaal verbonden catalogus of archief de gedurende het project ontwikkelde interoperabiliteitsoplossingen en bijbehorende materialen publiceren, met inbegrip van de documentatie, de versiegeschiedenis, de gedocumenteerde broncode en verwijzingen naar de gebruikte open normen of technische specificaties, indien die oplossingen en materialen voldoen aan de toepasselijke kwaliteitscriteria voor het Interoperabel Europa-portaal;

b) indien oplossingen als open source worden uitgegeven, de EUPL of een andere passende opensourcelicentie gebruiken;

c) duidelijk vermelden of het delen is onderworpen aan beperkingen wegens:

— intellectuele-eigendomsrechten van derden;

— bescherming van gevoelige kritieke infrastructuur;

— bescherming van defensiebelangen of de openbare veiligheid.

HOOFDSTUK IV

SLOTBEPALINGEN

Artikel 16

Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 17 juli 2025.

Voor de Commissie
De voorzitter
Ursula VON DER LEYEN

BIJLAGE

Checklist voor een testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit (als bedoeld in artikel 2, lid 2, punt a))

Nr.	Criterium	Omschrijving	Omschrijving
1	Deelnemers zijn voldoende omschreven	— Vermeld de naam en de contactgegevens van elke deelnemende openbare entiteit die bij de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit betrokken zal zijn. — Vermeld voor elke openbare entiteit de aan die entiteit toegewezen rol binnen de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit (coördinator van de testomgeving voor regelgeving, waarnemer of toezichthouder). — Vermeld het centrale contactpunt.	*Verstrek de gevraagde informatie.* *NB: De testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit moet worden opgericht door ten minste drie coördinatoren van een testomgeving voor regelgeving, die openbare lichamen en/of entiteiten van de Unie zijn.*
2	Werkterrein, doelstellingen en te leveren resultaten zijn voldoende omschreven	Werkterrein: — wetgeving en sector(en) die onder de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit vallen; — indien niet EU-breed: de grensoverschrijdende regio die door de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit wordt bestreken; — de looptijd van de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit; — vermeld eventuele banden met bestaande testomgevingen voor regelgeving. Doelstellingen: — Vermeld de doelstellingen van de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit. — Geef aan op welke wijze de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit daadwerkelijk bijdraagt tot de verwezenlijking van de doelstellingen van artikel 11, lid 2, van Verordening (EU) 2024/903. Te leveren resultaten: — Omschrijf duidelijk welke specifieke regelgevingskwesties de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit zal helpen verduidelijken. — Vermeld welke innovatieve interoperabiliteitsoplossingen de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit zal helpen ontwikkelen, trainen, testen of valideren. — Vermeld het aantal en de looptijd van de beoogde projecten in het kader van de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit. — Verstrek voor ten minste één project een ontwerp van het specifieke plan.	*Verstrek de gevraagde informatie.*
3	De governance is voldoende omschreven	— Geef aan op welke wijze de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit zal functioneren: — beschrijf duidelijke en transparante regelingen voor samenwerking tussen de deelnemers, regelgevingsinstanties en andere actoren die betrokken zijn bij de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit en voor de projecten binnen die testomgeving, en — vermeld de rollen en verantwoordelijkheden van alle deelnemers die tot de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit toetreden of deze verlaten.	*Verstrek de gevraagde informatie.* *Uit de omschrijving moet blijken dat relevante toezichthouders en andere belanghebbenden duidelijk in kaart zijn gebracht en zijn overwogen; toon in voorkomend geval aan dat zij bereid zijn om deel te nemen aan de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit.*

Nr.	Criterium	Omschrijving	Omschrijving
		— Geef aan welke typen andere actoren voor toetreding tot de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit in aanmerking komen en op welk moment tijdens de looptijd van de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit en onder welke voorwaarden. — Verstrek duidelijke informatie over de betrokkenheid van actoren met een toezichthoudende of adviserende hoedanigheid, waaronder nationale gegevensbeschermingsautoriteiten, regionale of plaatselijke toezichthoudende organen en andere relevante regelgevingsinstanties. — Geef aan of de betrokkenheid van andere GovTech-actoren wordt beoogd.	
4	Het risicobeheer is voldoende omschreven	— Vermeld de initiële potentiële risico's die voor de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit zijn geïnventariseerd. — Vermeld de doelstellingen voor het risicobeheer voor de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit, met inbegrip van de specifieke normen voor risicobeheer die op alle projecten in die testomgeving van toepassing zijn.	*Verstrek de gevraagde informatie.*
5	De vereisten voor evaluatie en rapportage zijn voldoende omschreven	— Geef aan wanneer de periodieke verslagen en het eindverslag beschikbaar zullen zijn. — Geef aan welke onderwerpen in het verslag zullen worden opgenomen.	*Verstrek de gevraagde informatie.* *NB: in het kader van het mechanisme moeten op doorlopende basis gegevens van individuele projecten worden verzameld om te waarborgen dat de voortgang wordt bewaakt, risico's worden beheerd en de doelstellingen van het kader en de wettelijke vereisten worden nageleefd.*
6	De verdere verwerking van persoonsgegevens is voldoende omschreven	— Als binnen de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit projecten mogen worden opgezet in het kader waarvan een verdere verwerking van persoonsgegevens plaatsvindt, bevestig dan dat de bevoegde toezichthouders voor gegevensbescherming voldoende betrokken zijn. — Specificeer de informatie als bedoeld in artikel 11, lid 4, tweede zin, van Verordening (EU) 2024/903: — als de verdere verwerking onder Richtlijn (EU) 2016/680 valt, de rechtsgrondslag voor verdere verwerking krachtens nationaal recht of Unierecht; — waarom de verdere verwerking van persoonsgegevens in de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit noodzakelijk is; — het concrete doel van de verdere verwerking van persoonsgegevens; — de betrokken actoren en hun rollen; — de categorieën persoonsgegevens die verder zullen worden verwerkt in de testomgeving voor regelgeving op het gebied van interoperabiliteit; — de voorgenomen bewaringstermijn voor de persoonsgegevens, om te waarborgen dat persoonsgegevens niet langer worden bewaard dan noodzakelijk voor de opgegeven doeleinden. — Omschrijf hoe zal worden gewaarborgd dat de testomgeving voor regelgeving zal voldoen aan de voorwaarden van artikel 12, lid 6, van die verordening.	*Verstrek de gevraagde informatie.*

ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/1420/oj